

T.B.M.M

DDC :
YER : 73-3955
YIL :
CLT :
KSM :
KOP :
DEM : 73-11976

KÜTÜPHANESİ

فصول متروعه

١

اسلام ايدى نصرانيك مناسباتا صليبي

اثر

خليل خالد

فيناكى ٦٠ پارہ

هر حقى محفوظدر.

قسطنطنيه

مطبعة احمد احسان

١٣٢٦

مقدمه

اشتغالات سلطه دین آرازمه، قاله جقه، «فصول متنوعه»، عنوانی
التمده، بر بردن مال جهتیه آری، بعض رساله لر نشر ایتک
امیدندیم. استلام ایله نصرانیتک مناسبات اولیه سنه دایر
اولان ایلك فصلی عثمانیلر ایله انکلیز لک ایلك تماسی حقنده کی
فصل تعقیب ایده جکدر. فصول محرره نک یکنسق بر صورتده
نشری متصور اولدیغندن هیئت مجموعه سندن ایلری ده بر کتاب
حصوله کتورمک مأمولدر. بو فصولک مواد مندرجه سی
تبعات اوزرینه یازلمش شیلردن عبارت اوله جق والتقاط اولنان
مباحث حقنده کی محاکمات کمال سربستی ایله یوریدیله جکدر.
مملکت مزده دور مشروطیت آچیلدقدن صوکره حریتک نه
دیمک اولدیغنه دایر عوام ناسه غزته ستونلرنده بر حیلی
ایضاحات ناهمه ویرلدی. یازق که بو یولده نصیحتلره افکار
منوره اصحابندن صاییلان بعض ذواتک دها زیاده احتیاج
حسن ایتدکاری آکلاشیلیوود. بونلردن بر قاجی و جانم بو

ذات‌ده اسلامیت مسائلی حالامی قاریشدیریور، دیمشلیر .
 بر مسئله‌ی علمی بر نقطه نظر دن تدقیق ایتمک سیاستاً جائز
 ومصیب اولیان مواددن بحث ایلمک معناسنده تلقی اولنه‌ماز .
 دولتک صفت مأموریتی خائز اولیان بر آدم احتیاط رسمی‌یه
 حاجت کورمکسزین ایستدیکی مباحث و مسائلی حریت
 واستقلال کامل ایله یازه بیلور ؛ شو شرطله که دائره نراحت
 ونصفتدن آیرلیه ویا تجاوز وسوء تاویلده بولنیه !

خلیل خالد

طرایه

عجایب ، ترکار ایچون خرسٲیانلر حقنڊه بو درجه آثار
مودت اظهاری هیچ ممکن می ایدی ؟ ، ديه سؤالرده بولنان
اجانبه قارشى نه يولده جواب ويرملى بيله م . وقيله الى بر
غير مسلم الله طوقونمش اولسه تجديد وضوءه حاجت حس
ايمش اولان مسلمان بو کون بر خرسٲيان ايله وطنداشلاق
محبتى نامنه مصافحه ايدييور ؛ بو ايسه اجابى حيرتده يراقبور .
خرسٲيانلر ايله اهل اسلامك معامله متقابله سنك اساسى
تدقيقه کيريشورسه ك او حيرته محل اولمدينى آكلارز . غير
مسلمه تقرب معاشرتى زوال طهارتنه سبب عد ايمش اولان
مسلمانك ذهابى بر سوء ظن جاهلان دن ايلرى كلش اولدينى
کي اسلامتى خرسٲيانلر حقنڊه آثار مودت ارانه سنه مانع
فرض ايتمك ده بر سوء تفهم غرضکارانه نتيجه سيدر .

مناسبات متقابله نك اوائلده فصل جريان ايتديكنى تحقيق
ايتمك اسلامك نصارايه قارشى بر مسلك مصافات وضع ايلش

اولدینی حقیقتی میدانه چیقلور . خرسیتانلرک بر رابطه مودت
ایله اهل اسلامه قرین اولسنی ایضاح ایدن (وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ
مَوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَى) آیت کریمه سی او
بابده کی مسلك اسلامک اساسنی وضع ایتمشدر . اسلامک
مبادی انتشارنده ایلک تماسده بولندینی جماعات نصاری
بیزانتین ایمپراطورلغنه تابع ایدیلر . بو دولتک جلب مخاندننه
جالیشمق ایسه سیاسیات بین الملل خصوصنده تعقیب اسلامه
توصیه بویوزلمش اولان بر طریق سیاست ایدی . (الْمَغْلَبَتِ
الرُّومِ) آیت کریمه سنک مال منینی ده بو قولک حقیقتنه
دلالت ایدر . بشقه بر اثر عاجزی ده (۱) دخی اشارت
ایدلدیکی اوزره طرف اسلامده یومخاندننه برخیلی زمان مراعات
مقتضیه آناری کوسترلدی . غزوات متعددده بیله نصرانیت
حقننده بسلیلانی قرایت اعتقادیه حسن دوستانه سنه پک او قدر
خلل کتورمدی .

حقیقت حال یویله اولسه ایدی اعصار متعاقبه ده بو ایکی
سلك اعتقاد اصحابی آرمسند بونجه محوف مقاتله لره ، بونجه
مخاصمات خونریزانه یه محل بولنماق اقتضا ایدردی دنیه بیلور .
بویله بر اعتراضک جوابی مشکلی فکدره . احاطه مصلافته یدل
اجرای مخاصمات اوانه کلمسه سبب اولان حالاتی طرف

اسلامیانده آراماملیدر . کلیسای نصرانیت ناصح صالح و مسلم اولان حضرت عیسانک اثرینی ترک ایله بین الملل تأسیس حاکمیت امل مجبرانه سنه دوشمنش و روما مقام روحانیتی آوروپاده تقویه نفوذ ایتدکن صوکره عالم شرقه یخی اجرای حکم ایلک حرصنه مبتلا اولمشدی . عهد جدیدک «جهانک هر گوشه سنه کیتده انجیلی بوتون اقوام بشره تلقین ایت (۱)» دستوری ایسه حضرت عیسانک نصایح جمیله سنک انسانره تبلیغدن زیاده کلیسانک آمریت متحکمه سنک توسیع دائره سنه ، ارکان کلیسایه عقد رابطه تابعیت ایده جک اقوام بشرک تکزینه بر وسیله اتخاذا اولمشیدی . بیطرف مؤرخلرک آزای متحده سنه نظرآ انتشار اسلامیت کلیسانک بر طول املنه شرقده بیوک بر مانعه تشکیل ایتدکن ماعدا مسلمانلرک غربه طوغریده توسیع ساحه فتوحات ایلسکد باشلاملری اوزرینه اکابر کلیسا نزدنده اسلامیت خرسیدانلقک عدو اکبری تلقی ایدیلور و حق مذاهب باطله مجوسک مادوننده بر ذهاب دینی صاییلور اولدی . اهل صلیب دوزینک کشادن اول آلیکنده تانیجه عصرلر صوکره یه وارنجه قدر کیداران ایدن زمانلرده یازیلان اهل کلیسا اوامر و محرراتنده اسلامیت حقنده بسیلینلن حسابات حصانه تفریف اولنه میه جق قدر شدیددور . عیسانک دشمنلری ، ابلیسک قوللری ، کفار ضاله ، ارض مقدسی تلویث ایدن

کلاب عقوره کی تعبیر لک صالح عد اولنان اکابر کنیسائیہ طرفدن بیلہ مسلمانلری توصیفاً ذکر اولنورایدی. تهسیج حس عداوته مدار اولمق اوزره ایلك اهل صلیب تشکیلی صره سنده پایا ایکنجی (اور بن) طرفدن (قله رمون) شهرنده ویریلن بر موعظه آتشین مآلك حاوی اولدینی کلمات تذلیلیه اسلامیت علیهنده اویانمش اولان عداوتك درجه سنی پك ابی ارانه ایدر .

ایشته غربك مشرق اسلام حقنده بو وجهله میدانه کلمش اولان بنفص و نفرتی اسلامیتك خرسدیانلرله امتزاح استحصالی حقنده کی مسلك ماماشانی نتیجه سز براقش و بو ایکی طریق اعتقاد سالکبری ایچون تألیف بین حصوانی امکان خارجنه جیقارمش ایدی . فی الواقع اسلامیت دخی افراد بشری دائرة اتحادنده تکثیر مقصدینه خادم اولدی . فقط اعلاى کلمه الله دن مقصد کافه ناسی کندی ساحه مذهبيه مزه ادخال دکلدرد. جناب رب العالمین حیات ابنای بشرک نظامی تنوع ایله وضع ایلمش اولدیغندن جهانك هیج بر حالنده اطرا د تام موجود اوله ماز واحوال بشر یکدنسق بولنه ماز ؛ بناء علیه انسانلرک عین ذهاب واعتقاده مالکیتی غیر طبعییدر . جناب ناظم الامور ایستدیکی انسانلری ایستدیکی طریقه مظهر غفران ایده بیلور . ایشته بو حکومته مبیدر که قرآن کریمده (وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُدْخِلُ مِنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَةٍ) بویورلمشدر [۱]

ایمدی اهل اسلامك خرسٲیانلرله ساکن اولان مالکده کی فتوحاتی — زمانك قدمی وافکار بشریه نك نقصانی ترقیسی نظر دقته آنور ایسه — غالبك عدو مغلوبه ایده بیله جکی مساعدا نك اك مرحمتیلیرینی حاوی اوله کلمشدر . فی الواقع مغلوبلرک طریق دیانتیه کیرملری ترغیب اولنوردی ؛ (أَفَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّى يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ) نص جلیلنك (۱) مفهومندن مستبان اولدینی اوزره مغلوبی زورله ایمانه کتورمك دخی نامشروع عدایدیلوردی . قبول اسلامیت ایدنلر اخوان مذهبییه ایله مساوات کامله یه مظهر اولورلر و غیر مسلم صفتنده طورانلر حراج کبی حاکم غالبك وضع ایده جکی تکلفات میریه ایله مکلف اولق اوزره حریت مذهبییه لرینه مالکیتده مختار قالورلردی . بوندن طولایی درکه حاکمیت اسلامه کچن ممالکک هر طرفنده کثرتلی جماعات عیسویه موجود اوله کلمشدر . ملل عیسویه نك غلبه چالیدینی ممالکده عین حال واقع اولدی . طوائف مسلممه مغلوب ایدیلنجه مسلمانلردن کیت کیده اثر قالمدی . اسپانیاده ، فرانسه نك جنوب طرفلرنده ، سیاحتچیلیاده میلیونلرله مسلمان وار ایدی ؛ تارتارلرک توسع حاکمیتی اوزرینه یوز بیکلرجه اهل اسلام لهستان حدودینه قدر اولان آوروپا بلادنده ساکن ایدیلر ؛ مجارستانده ، صربستانده واسکی افلاق وبغدان ایالتلرنده یوز بیکلرجه

مسلمان بولتیوزدی . بوزالزده جماعات مسلمة یا محو ایدلدی .
ویا بشقه خوزله غالب اولدی . بر قاج حیتتند وطنداشلر مترك
همت وطنپوزورانه لزیله خركات اخیره تیغظ وجوده کتوزلمه مش
اولسه ایدی . آوزوبا قطعه نهنده قالمش اولان بر قاج میلیون
سکنه مسلمة نك بهاسی . دخی تهلکیه اوغرایه جق ایدی .
نیچون عجا ؟ بزده یا ساقه یأس ایله ویا نقصانی تحری حقایق
سبیله نفوس اسلامک بو زوانی مسلمانلرک ترقیات مادیجه
ملل نصرانیة نك مادوننده بولندیغه عطف ایدنلر چوق دره
بو ذهاب استقلال اسلامک زوالنه تعلق ایدن خصوصاتجه بر
درجهیه قدر طوغری در . لکن مسلمانلرک شخصیت جهتیله
ضیاغته بشقه بر سبب آراملیدر . مسلمانلر معنویات جهتیله
خوستیانلرک مادوننده دکلر ؛ بناء علیه حاکمیت ملل خوستیا -
نیه نك غلبه چالیدنی برلرده افراد مسلمة نك زوال وضیاعی -
اقوام عالیله تلماسی خالنده منقرض و نابود اولان - طوائف
وحشیة نك زوالنه قیاس ایتمک پک بویوک بر تحقیر کستاخانه دره .
زوال مسلمینک سبب حقیقیسنی کلیسای نصرانیتهک مسلکنده
آراملیدر . « دنیا نك هر طرفه کیت و بوتون اقوامی انجیله
تابع ایت » دستورنده بر اجبار خاصه سی واردرکه بونک فرض
مطلق صورتنده موجب مراعات اولدیغه دائر آوروپا نارنجی
دلائل عنیده بی جامعدر . مدققین علوم سیاسیه دن (فرانسوا
لوران) نام ذات « تاریخ انسانیت حقنده نقمات » عنوانیله
یازدینی اثر عظیمده « ماهیتنده ادیان سائره ایچون عدم محمل

اثری. مندیج اولان نصرانیٹ — نصرانی اولیسانلرک دینیه کتورلمسی مسلیکنده. — هیچ برقاعده نصفته رعایت ایتدی؛ حتی بوخصوصده حسیات مرحمتکلرانه بی بیله ترک ایتدی. [۱] دیور.

ایشته کلیسانک کسب قوای مادیه ایتسی و بالاخره کلیسا نفوذ و حاکمیت کندی قوتلرینه معین عدایدن امرای نصرانیه نیک تحکمی اوزرینه بوتون عالمی نصرانیٹک تابع احکامی ایلک مقصدی رواج بولدی. بو مقصدک جریانی اهل مجوسدن، طائفه یهوددن زیاده اهل اسلام طرفدن آثار ممانعته — و حتی طریق انتشارده فعالیت رقابتیه — مصادف اولنجه مسلمانلق آوروپاجه آمال نصرانیه نیک عدو اعظمی عداولندی. بزم ممالک نصرانیه یه دارالحرب دیدیکمزی تعصب عدوانه مزه بر دلیل اوله رق کوسترن اجنبی مؤلفلری آوروپای نصرانیٹک دها اولجه مسلمانلری دشمن طبیعی و دائمی عدایتکلرینی و اساساً اسلامک خرسیتیانلر حقنده کی مسلیک مصافقاتی هیچده قاله آمازلر. فی الواقع انجیلده حضرت عیسانامنه صلح و مسالمت بشری ناصح احکام جمیله واردر. فقط بو احکامک مزایای حقیقیه سی لایقیله تدقیق اولنورسه آکلاشیلورکه صلحدن مقصد آنجق اخروی، بدی بر صاحب و سلمدر و حتی اوائل نصرانیتمده مسالمت عالم حقنده نصح و پند ایده کلش اولان

Etude sur l'Histoire de l'Humanité de P. Laurent [۱]

عنوانی اثرینه باقیله - دردنجی جلد - ۱۸۶ نجی صفحه

ذوات کرام او درجه منزوی و منقّی ایدیلرکه قول و فعللریله
 بودنیای فانی به دکل اخترک عالم ابدیسنه عطف اهتمام ایتمش
 اولدقلری آشکاردور . صلح عالم حقنده کی بو ذهاب ایتدائی
 جوق دوام ایتدی . انسانلر ایچون او یولده بر مسـلک
 ملکپسندانه عارضی در و نادراً ظهور ایدر ؛ حال بوکه افراد
 بشرک هوسات و اغراضی احوال عالمی اکثریتله بشقه بر مجراده
 تجلی ایتدیرر . ایمدی تاریخ نصرانیت یک آرز زمان ایچون
 بین البشر بر نصفت و شفقت دورنجی حاوی اولدینی حالده
 اکثر ادواری غرض و منافرتی ، قتال و عداوتی ارائه ایدن
 افعال طولدیرر . حتی بوندن ناشیدرکه حضرت عیسی کی رحم
 و صفح ابعاث ایدن بر ذات رسالتصفاتی صوکره لری اهل کلیسا
 اسلامیه قارشی وقوع بولان تشبّات حرب مجویانه لرنده عاذا بر
 جنرال ایمش کی تلقی ایدرلر و انجیلی باشند آشاغی او قوبه رق
 افعال خونریزانه حربی مجیز آیات تحریسیله بوله بیلدکلری آیاتی
 افکارناسه تلقین ایلرلردی . علمای حقوقدن *Ernest Nys*
 نام ذات دیورکه : « محاربات اکثریا توسطی دعوت ایدر .
 قرون وسطاده پاپالر جوق کره بو کی توسط و مداخله ده
 بولنورلردی . آوروپا داخلنده صالح و سلم اجراسنی و عظم
 توصیه ایتدکلری صره لرده بهمه حال اسلامه قارشی محاربات
 صلیبه اجراسنی ده کمال جهد ایله امر و التزام ایلرلردی ، (۱)

مسلمانلره قارشى حال صالح وجودى نحويز اولندينى كېي
 نتيجه غلبه اوله رق بر حكومت اسلاميه طرفدن صالح و
 مصافاته رعايت ايده جكنه دائر تعهد و پيمان آلتنه آلتش اولان
 حكمداران نصرانك عهدنامه لرني نقض ايلملرى ديانت نامنه
 اهل كليسا طرفدن جبراً طلب اولندينى كوريله كلش اولان
 وقايع دندر . حقوق بين الملل احكامى عالم نصرانيتده بك كيچ
 تاسس ايلمكه باشلادى . ترجه ده سير الكير ناميله معروف
 بولان اثرى حقوق حربجه شايان مراعات نيجه احكام عادله
 و متمدنه ايله تدوين ايلش اولان امام محمد بن الحسن الشيباني
 حضرتلرى آوروپاده حقوق حربى ايلك دفعه اوله رق بر
 صورت مطرده و عادلده تصنيف ايتش اولان (غروتوس)
 نام مؤلف حكيمك ظهوريدن سكرز عصر اول وجوده كتورمش
 ايدى [۱] غروتوس دورينه كلنجه يه قدر آوروپاي نصرانى ده
 يتشمش اولان مؤلفر — كه اكثريسى اهل كليسادندر —
 غير نصرانى اولان اقوامك و على الخصوص مسلمانلرك حقوق
 انسانيتكارانه ايله معامله يه لايق بولنميان محاربلردن عد اولنمى
 احكامنى ترويج ايدلردى . بو مؤلفلرده پايلار كېي اسلام ايله
 وقوع بولان معاهداتك عدم وجوبنى كوسترملردر . حال
 بوكه سير الكيرده تعهدات اسلامدن بحث اولندينى صرده

[۱] امام محمد الشيباني ۱۳۵ - ۱۸۹ (ميلادى ۷۵۲ - ۸۰۴)

تاريخلى آرە سنده يشادى . غروتوس ايسه ۱۵۸۳ ده طوغدى
 ۱۶۴۵ ده وفات ايلدى .

حضرت بیغمبر علیہ الصلوٰۃ والسلامک : «وفاء» لاعذر فیہ ،
 کلاهی غیر مسلمانیلہ اولان عہدنامہ لرنده ، دائماً مقید ایدرلر
 عہدہ ، وقلی ایجاب نقض عہدی تحذیر بویوروقلری ، مصر حدر .
 Ernest Nays بالامہ مذکور : (حقوق بین المللک منابی)
 عنوانلی اثر عالمانہ سندہ دیرکہ : « حقوق حرب — کہ انسا -
 نیتسکار لٹک نسبتی تعیین ایدر — قواعدی مسلمانلر طرفندن
 یک ارکن «واقع تطبیقہ ، قولنلغہ باشلا دی . بونلر نسوانک ،
 صبانک ، شیوخک ، محتوہین اوچانینک مظهر تہابت اولملری
 اساسی وضع ابتدیلر . دشمنک محتاج اولدینی سولری زہرملک
 آنلر طرفندن منع اولندی ، { ۹ } حال ہوکہ چشمہ لری ، قویولرک
 وشر بہ مخصوص بحر الرک تسمیمی مللی غیر مسلمہ طرفندن
 محاربانده تجویز اولنوردی . حتی ونڈیکلیرجہ عثمانیلرلہ اولان
 محاربہ لردہ مسلمان عساکرینی ، امراسنی تسمیم ایتمکک —
 مسلمانلر طرفندن مذکور قاعدہ عادلہ نک تأسیسندن یوزلرجه
 سنہ صوکرہ بیلہ — وسائط مهمہ غایبہ دن تاقی ایدلدیکنک
 امالی واردر . نتہ کم «بقولک صحفی ونڈیک حزینہ اوراقندہ کی
 محرراتہ ابتناء یازیلیں بر ، تاریخنن بالاستخراج بشقہ بر فصلدہ
 ذکر اولنہ بقدر .»

دعمن طیبی عد اولندقلرندن طولانی مسلمانلرلہ اجرلی
 تجارتک جزایی موجب کبائر دن عد ایدلدیکنہ دائر ۸۰۵ تاریخ

میلادیسندمه بر امر نامه روحانی، نشر اولمش و مسلمانلره بغدادی، اودون مثللو لوازم صاتان خرسیتانلرک شهید جزالره چارپیلیمی بر قاعده اولقی اوزره وضع ایدلیشیدی . معاملات بشریه نك جریان طبعیسینه بخالف اولان بو امر روحانی بر مدت صوکره حکمدن ساقط اولیش و نندیکلیلر مسلمانلره مهم بر تجارت معامله سی آچشلردی ؛ لکن پالانک تهیدید شیدی اوزرینه وندیک دوچه لقی — حتی اعدام کی بر جزای وخیمک تحت تهیدیدنده اوله رق — تبعه سی بوتجارتدن منعه مجبور اولیشیدی . W. Heyd نام مؤلفک بیاننه نظر آکرک امتعه ویا انشأت بحریه لوازمی صاتمق ، کرک قبودانلق صفتیله خدمت مسلمینه کیرمک ایستین خرسیتانلرک اموالی مصادرده وحریت شخصه لری الفا اولنورمش (۱) شیمدی بونی جزایر لیلرک ، تونسلیلرک ، امرای مصریه نك و آنلردن صوکره عثمانلیلرک اجنبی بازارکانلرینه ویردکلی امتیازات تسهیلله ایله مقایسه ایدر ایسه ک عالم نصرانیت ایله عالم اسلامیت آره سنده کی معامله متقابله نك نوعی تعیین ایچون واضح بر مثال بولمش اولورز .

قرون وسطاده کلیسا ارکانی مذهب نامنه بونجه افراد بشری حربه سوق ایدردی که بو افراد بر اعتقاد صمیعی ایله میدان جنکه جان آتارلردی . صوکره لری مسلمانلر علیه

[۱] W. Heyd : ك

« Histoire du Commerce du Levant au moyen âge »

هنوانلی کتابنه باقیله . برنجی جلد - ۱۱۳ نجی صحیفه

محاربات دائمیه ده بولنه بیلمک ایچون صرف بر اعتقاد مذهبی کافی کلمه مکّه باشلامش ایدی . عثمانلیلرک ظهوری واستقلال اسلامک تأییدینه همتلری کلیسایه محاربات صلیبه ایچون یکی فرستلر و برمش ایدی . تاریخ عثمانینک ادوار اولیه سی مدققانه و بیطرفانه بر صورتده محاکمه اولنورسه آکلاشلورکه عثمانلیلر دخی محاصمه لرنده قواعد انسانیه به دشمنلرندن زیاده مراعاتده بولنورلر و معاهدات منعقدّه احکامی آنلردن زیاده موقع اجرایه قویارلرایدی . اسلاف عثمانیانک جدیتی هر شیدن زیاده امر شریعتّه مراعاتده تجلی ایدردی . واقعا بر برینجی تعقیب ابدن محاربات صلیبه ده کی افعال غدارانه آنلرده بر فکر انتقام اویاندره مق طیبی اولدیفندن شدتله مقابله بالمثل اولنوردی . فقط عثمانلیلر دشمنلری اولان اقوامک اهل کتابدن اولدیفق پیش ملاحظه دن آیره مازلردی . قرآن کریم نصاری ایله اولان غوغاده ملایمتی آمردر ؛ نته کیم (وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ الْاِلهِیَ اَحْسَنُ) بویورلمشدر . اعدا حقنده حام وسکینت اجراسیله انتقامک عدم ترویجی دخی احکام اسلامیه دندر ؛ (فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ) آیت کریمه سی ده بو حکمی مؤیددر . بوراده شایان تدقیق بر نقطه واردر : نیچون بز اهل کتاب اولان نصارای افرنج ایله حرب دائمی حالنده بولندق ؟ نیچون طوائف اسلامیه ایله امم عیسویه آره سنده بونجه عصرلر مناسبات متقابله انسانیت پرورانه تأسیس اولنه مدی ؟ بوکاویر یله جک

ایلك جواب شودر: خرسیتانلردخی عین وجهله بزى اهل کتاب اولمق و کندیلرینه نوع بشرک غیر نصرانی اولان طوائف سائرہ سندن دها یقین بولمق صورتندہ تلقی ایتدیلمدہ آنک ایچون! بالادہ دخی ذکر اولندی اوزره اکابر عیسویہ اسلامی کلیسا نك نفوذ جهانگیرانه سنہ مانع بر رقیب مدہش تلقی و اهل اسلامی او رقابت شدیدہ یه خادم طوائف ضالہ دن عد ایلدیکندن بزہ قارشى هیچ بر تمہدک اجرای حکمنہ جواز ویرمز و بزلرلہ صاحب و صلاح حالندہ اجرای معاملہ یه مساعدہ ایتزایدی . اهل اسلام کندی احکام مذہبیہ سنہ معتقد و منقاد اولدینی کبی افراد عیسویہ ده اوامر و احکام کنیسائیہ یه ایمان و اطاعت ایلردی . احکام اسلامیہ خرسیتانلرلہ صاحب و صلاح حالنک تأسسنی تجویز ایتزمی ؟ بو جهتی آکلامق ایچون بزینہ کاشف حقایق اولان قرآن کریمک اوامرینہ مراجعت ایدہ لم : آنحقی وقوع بولہ جق تجاوزه قارشى سلاحہ صارلمق و یوقسہ حیاتمرہ قصد ایتیمیلر حقندہ تعدی اولمقام لازمدر . (وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ) کلام منیفندن او بابده نہ مراد اولندی آشکاردر . کذلک کنیساء نصرانیت اوامرینک عکسنہ اولہرق اسلامیت صاحب و سام حالنک تأسسنی دخی مروجدر . (وَ أَنْ جَنَحُوا لِلسَّامِ فَأَجْنَحْ لَهَا) نص جلیلی دخی خال صلحہ میل و رغبتی توصیہ ایلر .

شیمدی مسئلهٔ صالح مناسبتیه کلیسا احکام و اوامر روحا-
 نیه سی اهل اسلام حقنده نه بولده تعیین مناسبات ایتشدر آنی
 آکلایه لم : قرون وسطاده و قرون اخیره نك مبادیسنده آوروپای
 نصرانی نك مشرق اسلام حقنده کی مسالك سیاسیه سی اراؤه
 ایدن آثار علمیه نك اکثریسی لاینجه در . بو آثار ی بر احاطه
 تامه ایله تدقیق ایلش اولان *François Laurent* اولجه ده
 التقاطده بولندیغمز اثر فاضلانیه نك اونجی جلدنده آکلامق
 ایستدی کمز مبحثی شو وجهله ایضاح ایدر : — « بر یمن اکر
 کلیسا نك نفعنه منافی صورتده ایدلش ایسه کائن لم یکن حکمنده
 قالوردی . بوندن استحقاج اولنه حق نتیجهٔ منطقیه ایسه
 مسلمانلرله عقد ایدلش اولان معاهداتک مرعی الاحکام
 بولنماسیدر . سن بولک اشخاص آره سنده کی مناسباتی تعیین ایدن
 بر کلامی قرون وسطاده اهل کلیسا ملتلك مناسباتی حقنده
 تطبیقندن چکنمدی . سن پول او بابده نه سویلدی ؟ مؤنلر
 (خرسیانلر) غیر مؤنلر (نصرانی اولیانلر) ایله معاملانده
 بولناملیدر لر ، حتی آنلرله ییوب ایچمکدن بیله حذر ایلملیدر لر
 دیدی . ایمدی نفع دیانت نامنه او مقوله معاهداتک عقدی
 نهی اولندیگی کبی عقد اولنش اولان معاهدات دخی اوسیبله
 حکمدن اسقاط ایدیلور ایدی ، [۱] مؤلف فاضلک بومسلك
 سیاسی بی ایضاح صره سنده ویردیکی امثلهٔ تاریخیه دن بریسی

صرف تاریخ عثمانی به عائد در که انکلیز مؤرخ حکیمی (کیون) دخی «روما ایمپراطور لنگت تدنی واضمحلالی» عنوانی آلتندہ کی اثر مشہورینک ۶۷ نجی فصلندہ بو وقعتہ تاریخیہ بی بیطرقانہ تنقید ایلشدر .

سلطان مراد اول حضرت تلیله مجار قرالی لادیلاس آرہ سندہ عقد صالح اولنشدی . معاهدہ صلحہ نک رعایت احکامی ایچون حضرت پادشاہ قرآن کریم اوزرینہ ، مشارالیه قرال دہ کندی کتاب مقدسی ایله یمین ایتمشلردی . پاپالنگ آلمانیا دہ وکیلی اولان *Julien Cesarini* نام قاردینال بو معاهدہ نک عقد اولندینی دورده ترکر عاہنہ بر محاربہ صلیبہ تشکیلی مقصدیلہ موعظہ لر ویریوردی . صلحک اعادہ سبیلہ معاهدہ صلحک عقدنی متعاقب قرال لادیلاسه مذکور قاردینال طرفندن بر بیاننامہ واصل اولدی کہ بوندہ معاهدہ نک نقضی طلب ایلدی . قاردینال سه زارینی بو بیاننامہ سندہ لادیلاسه خطاباً «سن آنجق کندی اللہکے ، اخوان عیسویہ کھ قارشى دینک اوزرینہ یمین ایدہ بیلورسک . بو مجبوریت دینہ عیسی اللہک دشمنلرینہ [۱] قارشى ایدیلن عہد زندیقانہ بی حکمدن اسقاط ایلر ، قولیلہ تہدیددہ بولنمشیدی . افکار عمومیه طیبی او دیندار ذاتک تشبثی تصویب ایدلدیکندن لادیلاسن نقض عہد ایلدی .

[۱] یقین و قتلہ قدر آوروپا مؤلفرینک اہل اسلامی حضرت عیسائک دشمنی اولتی اوزرہ توصیف ایدہ کلدکاری نہ قدر فاخش بر

تغیر حقیقتدر !

ایشته وارنه محاربه مشهوره سی بو نقصك بر نتیجه آیه سی
ایدی که وارنه معرکه سنده کی اضمحلال صلیبیه نك عثمانلیلر
طرفدن یمندن نكولك بر جزای ربانیدی اوله رق تاقی اولدیغی
ؤرخ کیون حقلی بولیور .

ملاحظه اختتامیه

شو صوك كونلرده اسلامیت دست مصافاتی بر کره دها
خرستیانلره طوغری اوزاتدی ؛ همده کمال صمیمیتله ، بر
سارقه شوق ایله اوزاتدی . بو حال کرامت مبشره قییلندن
بر شیدر . مع مافیه بو کرامتی بیک بو قدر سنه دئبری جاری
اوله کلن سـ. ژظی ، نفاتی یکدن ازاله ایدیور بر ظن ایتک
طبیعت بشرک روش حقیقیدسندن غفلت ایلمک کی بر حالدر ،
بزم خرستیان اقوامدن تمی ایده جکمز شی آنلرکده کمال
خلوصله مقابله بالمشده بولنمده دواملری در ؛ زمانک ترقیسی ،
افکار بشرک تعالیسی ایسه بو تمی مزك بوندن بویله حصولی
تأمین ایده جک بر مرتبه ددر . وطنمزه غیر مسلم طوائفه
کلنجه : بونلر کندی آره لرنده ترکجه نك لایقيله تدریسی تعمیم
ومزایای اسلامیه بی بیغرضانه وفیلسوفانه تدقیق ایدولرسه .
عباد الله آره سنده مسلمانلرک امتزاج واختلاط ایچون اک
مناسب بر طائفه اولدقلری آکلارلر . غیر مسام لذکای

عثمانیه دن وقت و نقدی اولانلر حکومات افرنجیه نك تحت
 تابعیتنه کیرن مسلمانلرک حائی کیدوبده آراشدیررلر سه قواعد
 عدالت و مساواته رعایتک وجوبنی عثمانلی مسلمانلرینک ملل
 اجنبیه دن زیاده آکلادقلرینی و بوقواعدی موقع تطبیقه ده ازیده
 اهتمامله وضع ایلدکلرینی تسلیمده تردد ایتمزلر .

